

Onderwerp

Bijstelling budgettair kader specialistische jeugdhulp ZIN 2019 en vaststelling budgettair kader 2020.

Datum	30 april 2019	Naam en telefoon	S.v.d.Berk 0625535681
Afdeling	SMM	Portefeuillehouder	K. van Geffen

Wat adviseer je te besluiten

1. In te stemmen met bijstelling van het budgettair kader regionale inkoop specialistische jeugdhulp 2019.
2. Het budgettair kader regionale inkoop specialistische jeugdhulp 2020 vast te stellen.
3. De financiële gevolgen van 1 en 2 hiervan te verwerken in de 1^e financiële tussenrapportage 2019.
4. De raad te informeren over dit besluit.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Met dit collegevoorstel informeren wij u over het budgettair kader voor 2020 en over de bijstelling van het budgettair kader voor 2019, voor de regionale inkoop van specialistische jeugdhulp zorg in natura (ZIN). Beide kaders zijn op 20 maart voorgelegd aan het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO), een overleg waarin alle wethouders jeugd van de regio Noord oost Brabant participeren. In het RBO is gesproken over de financiële ontwikkelingen en knelpunten op het gebied van jeugdhulp.

Opnieuw is geconcludeerd dat we geen andere optie hebben dan zoveel mogelijk aansluiten bij de huidige vraag naar jeugdhulp en het budgettair kader daarop aan te passen. Ook indexering is noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan onze zorgplicht. Jeugdigen en hun gezinnen moeten adequaat geholpen blijven worden.

De budgettaire wijzigingen worden in de begroting aangepast middels de reguliere planning en control cyclus (1e financiële tussenrapportage 2019).

Inhoud

Er zijn 2 belangrijke redenen die het noodzakelijk maken om het budgettair kader 2019 bij te stellen:

1. Er is nog altijd sprake van een stijgende lijn in het zorgverbruik binnen gemeenten in de regio Noord Oost-Brabant (NOB). We merken op dat zich landelijk een soortgelijke trend aftekent;

2. Daarnaast is er een noodzaak tot compenseren van loon-/prijs ontwikkelingen bij onze gecontracteerde zorgaanbieders.

Ad. 1: stijgend zorgverbruik

M.b.t. het stijgende zorgverbruik zien we de volgende ontwikkelingen, die geleid hebben tot het bijgestelde budgettair kader voor 2019. Deze ontwikkelingen zijn structureel en werken door in 2020.

Gesloten Jeugdhulp (ook wel Jeugdzorg Plus genoemd)

Eind 2017 hebben we het civiel trajectberaad, een specialistisch casus overleg, geïntroduceerd met tot doel het terugdringen van enerzijds het aantal zorgdagen Jeugdzorg Plus en anderzijds het terugdringen van het aantal jeugdigen in Jeugdzorg Plus. Er zijn twee trends waarneembaar binnen Jeugdzorg Plus. Deze trends hebben invloed op het totaal resultaat. Enerzijds zien we een daling van het aantal dagen dat een jeugdige in een gesloten instelling verbleef in 2018 t.o.v. 2017. De jeugdigen zitten gemiddeld 20% korter in een gesloten instelling. Anderzijds zien we dat het aantal jeugdigen dat in een gesloten instelling verbleef in 2018 is gestegen met 25% t.o.v. 2017. De totale kosten voor Jeugdzorg Plus zijn hierdoor gestegen.

Landelijke Transitie Arrangementen (LTA)

Bij LTA zorg gaat het om jeugdhulp met een hoog specialistisch karakter. Aanbieders die deze zorg leveren zijn landelijk gecontracteerd door de VNG. Sinds 2015 zien we een aanhoudende regio brede groei van de LTA zorg. De toenemende inzet van LTA zorg heeft er o.a. mee te maken dat huisartsen en kinderartsen rechtstreeks mogen doorverwijzen en (nog) niet altijd voldoende op de hoogte zijn van alternatieve hulpvormen zoals inzet vanuit een basisteam jeugd en gezin/wijkteam of regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp. Dit ondanks de extra inzet die gemeenten plegen om contact en samenwerking met huisartsen te verbeteren. Bij de LTA contracten is bovendien sprake van een indexering. VNG heeft besloten de tarieven per 1 januari 2019 met 3,5 % te indexeren.

Gecertificeerde instellingen (GI)

De regio heeft contracten met drie gecertificeerde instellingen. Gecertificeerde instellingen geven uitvoering aan jeugdbeschermings- en reclasseringsmaatregelen. Daarnaast bieden zij spoedeisende zorg en ontvangen zij middelen voor preventieve werkzaamheden, waaronder het versterken van de gemeentelijke toegang. Een maatregel wordt opgelegd door een kinderrechter indien er ernstige zorgen zijn m.b.t. opvoed- en opgroei problematiek waarbij hulp in een vrijwillig kader onvoldoende van de grond komt of effect heeft.

Afgelopen jaar zijn iets meer maatregelen ingezet dan in 2017. Het gaat regionaal om een groei van ongeveer 2%. Ook hier is dus bijstelling nodig van het budgettair kader.

Verstandelijk Gehandicapten (VG)

In 2018 is gebleken dat er een forse stijging is van jeugdigen in de VG doelgroep. Dit lijkt een

bijzondere ontwikkeling aangezien deze doelgroep over het algemeen een stabiele omvang kent. Voorheen viel een deel van deze doelgroep onder de Wet Langdurige Zorg (WLZ). De criteria zijn echter aangescherpt wat toegang tot de WLZ beperkt mogelijk maakt. Onze regio wijkt qua cijfers nauwelijks af van landelijke beelden. Inkoop van extra volume specialistische jeugdhulp voor deze doelgroep is noodzakelijk om vraag en aanbod in evenwicht te brengen.

Meer-, en maatwerk

Meerwerk wordt ingezet door basisteams jeugd en gezin/wijkteams wanneer een zorgaanbieder geen ruimte meer heeft binnen het contract en de hulp niet bij een alternatieve aanbieder gevonden kan worden. Er wordt dan voor een individuele jeugdige en diens gezin extra volume ingekocht.

Maatwerk wordt ingezet in casuïstiek die om een zo specifieke combinatie van specialistische hulp vraagt, dat inzet vanuit regulier ingekochte producten onvoldoende oplossing biedt. Er wordt dan een specifiek maatwerk arrangement ingekocht bij één of een combinatie van aanbieder(s). Dit kunnen ook niet regionaal gecontracteerde zorgaanbieders zijn.

Het aantal ingezette maatwerk trajecten blijkt hoger te zijn dan vooraf begroot. In totaal was in 2018 3 miljoen beschikbaar voor meer- en maatwerk. In het bijgestelde inkoopkader 2019 wordt voorgesteld € 4.4 miljoen te begroten voor de inzet van meer- en maatwerk in 2019.

Ad . 2: loon- en prijscompensatie

Gedurende 2018 hebben meerdere zorgaanbieders bij de regionale inkooporganisatie gemeld dat loon en prijs ontwikkelingen in de jeugdzorgsector in 2019 gezien het huidige inkoopkader een fors knelpunt zouden worden. In het huidige budgettair kader 2019 is geen loon en prijs compensatie voor 2019 begroot.

Aanbieders hebben aangegeven dat reële indexatie noodzakelijk is, om eigen financiële stabiliteit en daarmee continuïteit van zorg aan cliënten te kunnen blijven garanderen. De loonkosten ontwikkelingen en CAO afspraken laten in 2019 een forse stijging zien van loonkosten, deze is ongeveer 3,5% hoog. De gemeenten krijgen via de algemene uitkering van het Rijk de cao ontwikkeling toegekend. Het Regionaal Bestuurlijk Overleg heeft de intentie uitgesproken de middelen die de gemeenten van het Rijk ontvangen voor loon- en prijsontwikkeling ter compensatie één-op-één te willen doorzetten aan de jeugdhulpaanbieders die voor deze kosten komen te staan. De verwachte toevoeging van het Rijk in de meicirculaire 2019 bedraagt naar verwachting 3,34%. Dit percentage is lager dan de cao ontwikkeling van 3,5% omdat naast loonkostenontwikkelingen ook sprake is van prijsontwikkeling in 2019. Bij de besluitvorming over het budgettair kader wordt u voorgesteld dit percentage naar boven dan wel naar beneden bij te stellen afhankelijk van de daadwerkelijke toevoeging in de meicirculaire van 2019.

Voor wat betreft Veilig Thuis en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming/jeugdreclassering zijn we contractueel gebonden aan deze indexering.

We willen de loon- en prijs compensatie die we ontvangen via de algemene uitkering van het gemeentefonds als indexering doorzetten aan de regionale inkooporganisatie. Hiermee stelt u de regionale inkooporganisatie in staat de gecontracteerde zorgaanbieders te compenseren voor de cao en prijsontwikkelingen in 2019 tot maximaal het bedrag waarvoor u middelen ontvangt via het gemeentefonds.

Uitstel inkoop

U bent geïnformeerd over ons besluit om de nieuwe inkoop, zoals vastgesteld in de Regionale inkoopstrategie Jeugdhulp NOB 2020-2024, met een jaar uit te stellen. Ingangsdatum van de nieuwe contracten wordt daarmee 1-1-2021. Voor 2020 borduren we vooralsnog voort op het bijgestelde inkoopkader 2019. In de contracten van 2020 worden wel de eerste inverdieneffecten van de transformatie verzilverd. De verwachte effecten zijn meegenomen in budgettair kader 2020.

Het uitstel van de inkoop heeft geen effect op bovengenoemde ontwikkelingen.

Transformatie

In 2018 stelden alle gemeenten van de regio Noord Oost Brabant een bedrag van ruim € 11,7 miljoen beschikbaar voor de transformatie van het zorglandschap. De financiële impuls moet bijdragen aan betere jeugdhulp én een betaalbaar jeugdhulpstelsel in onze regio. De voorbereiding van de inkoop/aanbesteding kostte gemeenten wat meer tijd dan verwacht en daarom is de looptijd van de uitvoeringsfase van het project verschoven naar de periode 2019-2020. Hiermee verschuiven ook de te verwachten “inverdieneffecten”.

Op het moment van het opstellen van het budgettair kader zijn 11 van de 14 plannen gegund en staan we aan de vooravond van het daadwerkelijk uitvoeren van de transformatieplannen. Het maximale ‘inverdieneffect’ op basis van deze 11 plannen bedraagt € 3,5 miljoen per jaar structureel. Het is echter de vraag of alle plannen 100% gerealiseerd kunnen worden. We moeten rekening houden met een bandbreedte. Als minimaal inverdieneffect over het geheel denken we uit te kunnen gaan van € 2,3 miljoen. We stellen u voor, bij het budgettair kader 2020, vooralsnog uit te gaan van een inverdieneffect van € 2,3 miljoen euro. U zult op een later moment nader inhoudelijk geïnformeerd worden over de laatste stand van zaken m.b.t de transformatie via een afzonderlijke RIB.

Procedurele informatie

De financiële consequenties zijn vertaald in de 1e financiële tussenrapportage 2019. Met het vaststellen van de tussenrapportage, wordt dus ook het gewijzigde budgettair kader 2019 en het budgettair kader 2020 vastgesteld.

Financiën

Bijgesteld budgettair kader 2019 (inclusief indexering)

Onderdeel:	Begroot	Bijgesteld naar:	Verschil:
Gesloten Jeugdzorg	€ 3.123.515	€ 4.496.894	€ 1.373.379
LTA	€ 7.100.000	€ 11.400.000	€ 4.300.000
GI's	€ 10.827.785	€ 11.596.313	€ 250.000
ZIN (Zorg in natura waaronder VG, Meer- en maatwerk)	€ 91.300.393	€ 94.726.380	€ 3.944.515
Veilig Thuis	€ 4.424.631	€ 4.424.631	€ -
Totaal	€ 116.776.324	€ 126.644.219	€ 9.867.895

Budgettair kader regionale inkoop specialistische jeugdhulp in natura 2019 was begroot op: € 116.776.324. Het bijgestelde kader bedraagt: € 116.776.324 + € 9.867.895 = **€ 126.644.218**

Budgettair kader 2020 (inclusief indexering en inverdieneffect (65%) transformatie)

Onderdeel:	Bijgesteld kader 2019	Voorgesteld kader 2020	Verschil:
Gesloten Jeugdzorg	€ 4.496.894	€ 4.647.091	€ 150.196
LTA	€ 11.400.000	€ 11.780.760	€ 380.760
GI's	€ 11.596.313	€ 11.983.630	€ 387.317
ZIN (waaronder VG/Meer- en maatwerk).	€ 94.726.380	€ 95.574.421	€ 848.041
Veilig Thuis	€ 4.424.631	€ 4.572.414	€ 147.783
Totaal	€ 126.644.219	€ 128.558.315	€ 1.914.097

De financiële effecten voor Oss staan in de volgende tabel. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van de voorlopige berekening van de inleg per gemeente die centrumgemeente 's-Hertogenbosch gemaakt heeft.

	Bijgesteld kader 2019	Bijgesteld kader 2020
Aandeel Oss	€ 23.191.522	€ 23.513.022
Budget	€ 22.446.005	€ 21.785.845
Verschil (tekort)	€ 745.517	€ 1.727.177

In 2019 hebben we dus afgerond € 746.000 extra geld nodig voor de jeugdhulp en vanaf 2020 afgerond € 1.727.000 structureel.

b. Communicatie

De voorstellen zijn met alle betrokken partners besproken.

c. Uitvoering

Na besluitvorming kan de contractering met jeugdhulpaanbieders worden afgerond.

d. Overlegd met

Irene Rouwenhorst – programmamanager Zorg en Welzijn

Jan van Nistelrooij – controller sociaal domein

Mariska Arts – beleidsmedewerker Jeugd

Samenvatting

We willen het budgettair kader regionale inkoop specialistische jeugdhulp 2019 bijstellen en het budgettair kader 2020 vaststellen om de inkoop van specialistische zorg in natura 2020 mogelijk te maken. We hebben geen andere optie dan zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige vraag naar jeugdhulp om te kunnen voldoen aan onze zorgplicht. Jeugdigen en hun gezinnen moeten adequaat geholpen blijven worden.